

«Астана медицина университеті» АҚ
Иммунология курсымен жұқпалы аурулар және эпидемиология кафедрасы

СӨЖ

**Тақырыбы: АИВ-инфекциясы кезіндегі
шаралардың стандарттары және алгоритмдері**

Орындаған: Қазыхан Ұ.Ғ

Тобы: 504 ҚДС

Тексерген: Ильясов Б.Б

2016 жыл

Жоспар

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

1. АИВ эпидемиологиялық алғышарттары,эпидемиялық процестің сипаттамасы

2. АИВ эпидемиологиялық тексеру және алдын алу шаралары алгоритмі

3. АИВ жағдайына эпидемиологиялық қадағалау алгоритмі

III.Қорытынды.

IV.Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе

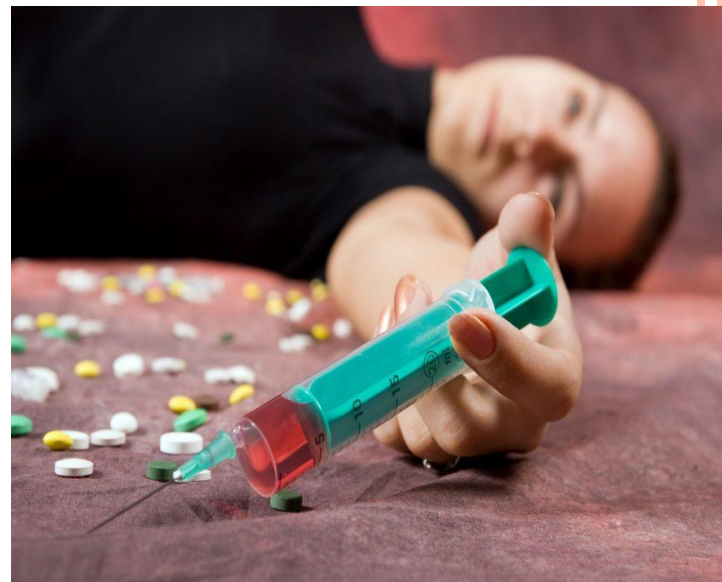
Тіндерде ұзақ уақыт сақталуы салдарынан организмнің жүйкелі және иммундық жүйесін баяу зақымдайды, ол екіншілік инфекциялар, жеделдеу энцефалитпен, ісіктер және тағы да басқа патологиялық өзгерістермен сипатталады, осының бәрі науқас адамның өліміне әкеледі. АИВ инфекция бірнеше кезеңдермен өтеді, соңғы кезеңнің ЖИТС терминімен анықтайды (синдром – жүре пайда болған иммундық жетіспеушілік). Қазірі кезеңде АИВ инфекция өте тез өршуге бейім.

АИВ инфекциясы

АИВ инфекциясы – қоздырғышы әр түрлі механизмдермен берілетін, пандемиялық таралымға ие болған адамның жұқпалы ауруы, ол иммундық жүйенің баяу, ұзақ мерзімді үдемелі спецификалық зақымдалып, қызметінің толық бұзылуына дейін бүлінуімен, жүре пайда болған иммунды тапшылық синдромы деп аталатын күйге жеткізетін, патогендік және шартты патогендік инфекциялар мен инвазиялар, қатерлі ісік процестері, арнайы вирусқа – қарсы емдеу жүргізілмесе - әрқашанда тек науастың өлуімен сипатталады.

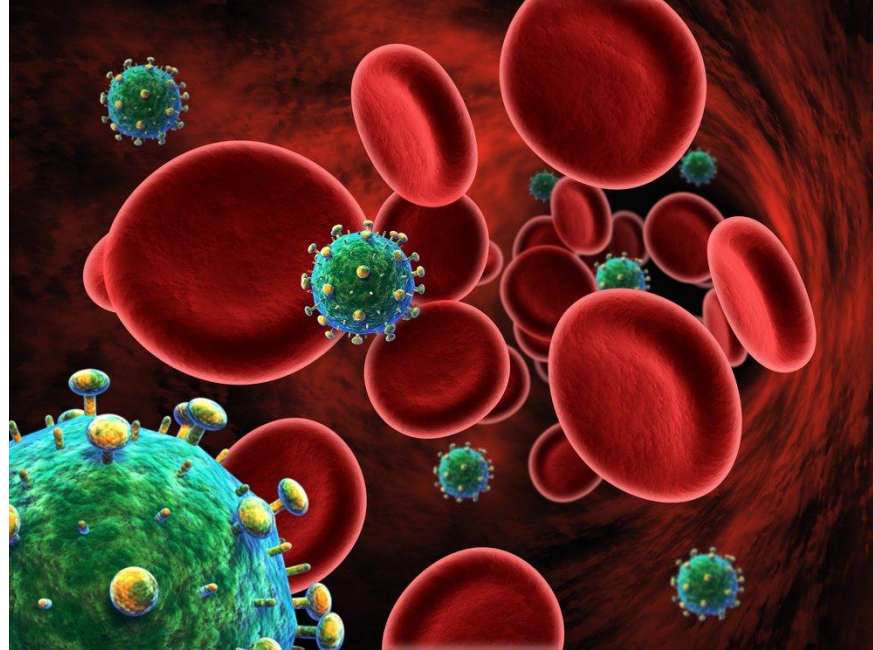

Этиологиясы

Қоздырғышы – 1984-85 жылдары анықталған. Ол ретровирустар тобына жататын, құрамында РНҚ-сы және кері транскриптазасы бар вирус. Қазіргі кезеңде АИВ вирусының 2 типі белгілі, олардың кейбір антигендерінде ерекшеліктері бар: АИВ-1 және АИВ-2, соғысы Батыс Африкада жиі кездеседі. Вирус геномы екі түрде кездеседі: РНҚ және ДНҚ.

Вирус сыртқы ортада тұрақсыз. Ол 560 С қыздырғанда 30%, ал қайнатқанда 1-5/ өледі дезинфирлеуші заттардың әсерінен ез өледі (3% сутегінің асқын тотығы, 5% лизол, 0,6% Na гидроклориді). Ультракүлгін сәулесіне тұрақты

БЕРІЛУ ЖОЛДАРЫ

- Жыныстық жанасу
- Тікелей іске асырылуы :
- Трансплацентарлық – босану кезінде, ұрықтық – туылу жолдарынан өткенде
- Постнаталдық
- Артифициальдық (жасанды) – парентеральді іс қималдарды орындау қажет.

ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ АЛҒЫШАРТ

✓ Инфекция көзі –
АИВ – пен
зарарланған
адам
инфекциялық
процестің кез –
келген
сатысындағы.

Зарарлану факторы:

- Құрамында АИВ бар қан және оның препараттары
- Жалпы қолданыстағы зарарсыздандырылмаған шприц пен кенелер.
- Қынап бөліндісі
- Ұрықтық сұйықтық
- АИВ мен зарарланған әйел сүті және т.б.

- **ИНКУБАЦИЯЛЫҚ КЕЗЕҢІ**

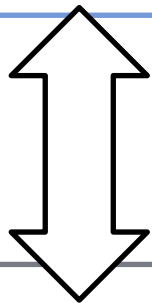
Жасырын кезеңі 3 аптадан 3 айға дейін, кейде 1 жыл не одан да ұзақ болады. Біріншілік АИВ инфекциясы ұзақтығы 1-4 апта

ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

- ❖ АИВ-инфекциясының ауру ретінде типтік белгілері болмайды, өйткені ол ЖИТС –пен қосақтала жүретін және де басқа да бірқатар аурулармен бірге өтетіндіктен сан алуан клиникалық белгілермен көрінуі мүмкін.
- ❖ Құюға арналған қанда, оның препараттарында тіршілігін жылдап сақтай алады.
- ❖ АИВ көбеюі салдарынан Т-хелперлердің жаппай бүлініске ұшырауы

АИВ ИНФЕКЦИЯСЫ ОШАҒЫН ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ТЕКСЕРУ ЖӘНЕ АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ АЛГОРИТМІ

МАҚСАТЫ

Ошақтың шығу себептерін, зарарлану жағдайларын, қауіп тобына жататындығын, парентеральдық медициналық, медициналық емес іс-шараларға ұшырағандығын, соңғы 6 ай ішінде жыныстық жанасуда болды ма, басқа да эпидемиологиялық мәнді деректерді анықтау

Атқарылатын жұмыс тәртібі

АИВ инфекциялы адам анықталғанда 12 сағат ішінде шұғыл хабарлама беріледі. Ошақты тексеруді инфекционистпен бірге эпидемиолог жүргізеді, №273 нысан бойынша «ошақты эпидтексеру картасы » толтырылады, онда әлеуметтік демографиялық деректер, тексеру коды, алғашқы диагноз, соңғы 5 жылдағы эпидемиологиялық диагноз, болжамды жұқпа көзі, қауіп факторлары, зарарлану жағдайы, оған дейінгі және кейінгі тестілік консультация, жұқпа көзімен жанасуда болғандар саны көрсетіледі.

ДИАГНОСТИКАСЫ:

- Серологиялық әдіс- ИФТ,ИФА, иммуноблоттинг
- Зерттелетін материал –қан сарысуы.
- Гендік диагностика – ПТР
- → сандық және сапалық

ИНФЕКЦИЯСЫНА ШОЛУШЫ ЭПИДЕМИОЛОГИЯЛЫҚ ҚАДАҒАЛАУ.

- **Мақсаты:** АИВ инфекциясы динамикасын, таралу факторларын зерттеуге бағытталған ақпараттарды жүйелі, тұрақты мерзімділікпен жинау, мінез-құлықтық қауіп тобының және жалпы халық арасындағы тәлім – тәрбие үлгілерін мониторингілеу, тиімді бақылау шараларын жасау мен енгізуге және орындалуын қадағалауы қажет
- **Негізгі қызметтер, міндеттер :**
- Халықтың әр түрлі топтары арасында АИВ инфекциясы таралуы мен бөлінуін бағалау.
- Белгілі мерзім ішінде АИВ инфекциясы таралу беталысын мониторингілеу.
- Бақылау және профилактикалық бағдарламалардың тиімділігін бағалау.
- АИВ инфекцияның өңірлік және республикалық деңгейде таралу болжамдарын жасау.

АЛДЫН АЛУ ШАРАЛАРЫ АЛГОРИТМІ

Ұйымдастырушылық: Ведомстволармен бірлесіп әрекет жасау, қаржыландыру, құрал сайман-дармен жабдықтау, үйрету семинарларын, тренингілерін өткізу, мамандарды даярлау.

Профилактикалық: Донорлықта АИВ –тың берілуінен сақтандыру. Емдеу желісінде АИВ берілуінен сақтандыру. Тікелей берілуінен сақтандыру.

Арнайы: жанасуға түскеннен кейінгі профилактика. Жүкті әйелдер мен жаңа туылған сәбилерді химиопрофилактикамен қамту.

Медициналық: Эпидемиологиялық диагностика бойынша кешенді шараларды жүргізу-инфекция көзін, зарарлану жолдарын, факторлары мен жағдайларын анықтау.

Қорытынды

АИТВ — адамның иммундық тапшылық вирусы, ХХ ғасырдың 80-жылдарының басынан бастап танымал. АИТВ ағзаға түскен кезде біздің аурудан және жұқпадан қорғайтын иммундық жүйені бұзады. Уақыт өте келе АИТВ-мен жұқпаланған адам жиі ауыратын болады. ЖИТС диагнозы (жұқтырылған иммундық тапшылық синдромы) жұқпаланғаннан кейін әдетте бірнеше жыл өткесін қойылады. ЖИТС – адамның иммундық жүйесінің бұзылуынан пайда болатын ауру. Иммундық тапшылық әсері салдарынан бір немесе бірнеше қауіпті аурулар дамуы мүмкін (пневмония, туберкулез, рак және т.б.), бұл аурулармен адам ағзасы күресе алмайды. АИТВ — ЖИТС-тың басты себебі болып табылатын індет.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. adilet.kz «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі
2. adilet.kz «Инфекциялық аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 12 наурыздағы № 194 бұйрығы
3. adilet.kz «Осы халықтың инфекциялық және паразиттік, кәсіптік аурулары мен улану жағдайларын тексеру қағидалары» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 23 маусымдағы № 440 бұйрығы
4. Инфекционные болезни и эпидемиология: учебник / Покровский В. И., Пак С. Г., Брико Н. И., Данилкин Б. К. - 3-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 1008 с.
5. Жұқпалы аурулардың стандартты анықтамалары және іс шаралар алгоритмдері ; С.Ә.Әміреев 1 том
6. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2004 жылғы 5 қарашадағы N 632 бұйрығы бойынша.

